

KONTROLLUTVALGET I SUNNDAL KOMMUNE

ÅRSMELDING FOR 2016

1. INNLEDNING

Etter lov av 25. september 1992 nr 107 om kommuner og fylkeskommuner (kompl.) § 77 er kommunen pålagt å ha et kontrollutvalg. Utvalget er kommunestyret sitt kontrollorgan og skal på vegne av kommunestyret, forestå det løpende tilsynet med kommunens forvaltning. Utvalgets uavhengige stilling i forhold til andre folkevalgte organ og administrasjonen er ivarettatt gjennom strenge krav til valgbarhet.

2. UTVALGETS SAMMENSETNING

Etter kommunevalget høsten 2015 ble det valgt nytt kontrollutvalg for perioden 2015 – 2019 som fikk følgende sammensetning:

Funksjon	Navn	Parti	Varamedlemmer	Nr	Navn	Parti
Leder	Trond M. Hansen Riise	V		1	Elfrid Sundquist	
				2	Kari Kittelsen	
Nestleder	Odd Helge Gravem	Ap				
Medlem	Erling Rød*	Frp		1	Leda Moxnes	
				2	Roger Hestø	
Medlem	Edel Magnhild Hoem	SV		1	For Gravem og Hoem:	
				2	Arve Baade Jan Ove Løken	
Medlem	Liv Berit Gikling	Sp		1	Nils Ulvund	
				2	Tove Ørsund	

* medlem av kommunestyret.

Ordfører og oppdragsansvarlig revisor møte- og talerett i utvalgets møter.

3. SEKRETARIAT

”Kommunestyret og fylkestinget skal sørge for sekretærbistand til kontrollutvalget.”, jf. Kommune-loven § 77. nr. 10

Kommunene Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes har fra 2004 hatt samarbeidsavtale om interkommunal sekretærfunksjon for kontrollutvalgene. Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal ble fra 2013 opprettet som et interkommunalt samarbeid (IS) etter kommunelovens § 27 med status som eget rettssubjekt og med eget styre.

Styret er samarbeidets øverste organ og ivaretar arbeidsgiveransvaret for sekretariatets ansatte. Ola Krogstad, Eide kommune var styreleder med Rita Rognskog, Aukra kommune som nestleder, frem til valget i september 2015. I styremøte 14. desember 2015 ble Stig Holmstrøm, Vestnes kommune valgt til styreleder og Marit Seljeseth Stokke, Molde kommune ble valgt til nestleder for valgperioden 2015-2019. Marit Seljeseth Stokke har i Molde kommunestyre 10.11.2016, sak 112/16, fått innvilget fritak for sine kommunale verv. I sak ST 16/16 i styremøte for kontrollutvalgssekretariatet den 30.11.2016 ble Lars Ramstad, Rauma kommune enstemmig valgt som ny nestleder.

I 2016 er sekretærfunksjonen for kontrollutvalget ivaretatt av rådgiver Sveinung Talberg.

Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt, jf. § 20 2. ledd, forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner.

4. OPPGAVER OG VIKRSOMHET I 2016

Kontrollutvalget har i 2016 hatt 5 ordinære møter og behandlet i alt 43 protokollerte saker. Av disse er 12 saker oversendt kommunestyret enten som ordinær sak eller som referatsak. I tillegg er det i 2016 behandlet 23 referatsaker og 30 orienteringssaker.

Kontrollutvalgets møteprotokoller legges frem for kommunestyret som referatsak.

Kontrollutvalgets møter holdes for åpne dører, og blir hovedsakelig avholdt på rådhuset.

Kontrollutvalget har på forespørsel og i nødvendig utstrekning fått orienteringer fra administrasjonen og kommunerevisjonen i saker som har vært til behandling i møtene.

Reglement for kontrollutvalget

Reglement for kontrollutvalget i Sunndal er vedtatt av kommunestyret i møte 09.11.2011, k-sak 83/11. Revidert reglement ble behandlet av kommunestyret i møte 02.09.2015, k-sak 72/2015.

Representasjon

Leder Trond M. Hansen Riise er Sunndal kommunes representant i styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal og har i 2016 deltatt på styremøte 7.april. Ingen fra utvalget var til stede under styremøte 7.september. Utvalgets nestleder Odd Helge Gravem deltok på styremøtet 30.november.

Utvalgets nestleder Odd Helge Gravem og utvalgsmedlem Edel M. Hoem deltok på **NKRFs¹ Kontrollutvalgskonferanse 2016** på Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen 3. og 4. februar 2016.

Kontrollutvalget i Sunndal var ikke representert ved **FKTs² Årsmøte og Fagkonferanse 2016** på Thon Hotel Oslo Aiport, Gardermoen den 7. og 8. juni 2016.

Utvalget var representert under en **intern opplæring og samling for kontrollutvalgene i Romsdal på Skarstua 24.mai**. Deltakere var utvalgsmedlemmene Erling Rød og Liv Berit Gikling.

---

¹ Norges Kommunerevisorforbund

² Forum for Kontroll og Tilsyn

4.1 Tilsyn med revisjonen

Utvalget har fått seg forelagt følgende i 2016:

- **Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 2. halvår 2015**
- **Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 1. halvår 2016**
- **Revisjonsplan for revisjonsåret 2016**
  - **Revisors vurdering av uavhengighet**

Dokumentene er blitt supplert med muntlig orientering fra oppdragsansvarlig revisor. Videre er revisjonsberetning blitt forelagt utvalget.

5.2 Uttalelse til regnskapene

Utvalget har behandlet og vurdert årsregnskapet for 2015 for

- **Sunndal kommune**
- **Sunndal Energi KF**

og gitt sin uttalelse til disse.

Samtidig har utvalget fått seg forelagt kommunens tertialvise økonomirapporter.

Kontrollutvalget har fått seg forelagt som orienteringssak det årlige skatteregnskapet fra skatteoppkrever sammen med Skattefutures kontrollrapport med skatteoppkreverfunksjonen.

Kvaliteten og presentasjonsformen av regnskapene har vært tilfredsstillende. Det samme kan sies om rådmannens årsmelding og skatteoppkreverens årsrapport.

Kontrollutvalget har i 2016 ikke fått seg forelagt noen sluttregnskap/byggeregnskap til behandling og uttalelse.

4.3 Forvaltningsrevisjonsrapporter

Kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon følger av forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner §§ 10-12.

Det er utarbeidet **Plan for forvaltningsrevisjon 2012 – 2015** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 07.02.2012, sak 06/12 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 21.03.2012 i K sak 26/2012.

Det er utarbeidet **Plan for forvaltningsrevisjon 2016 – 2019** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 22.09.2016, sak 29/16 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 05.10.2016 i K sak 64/16.

Kontrollutvalget har i 2016 ikke behandlet forvaltningsrevisjonsprosjekt da sist bestilte prosjekt og rapport ble behandlet 17.6.15.

Kontrollutvalget har i møte 31.10.2016, sak PS 40/16 bestilt et forvaltningsrevisjonsprosjekt innenfor:

«Bosetting og integrering av flyktninger med særlig vekt på barn og unge sin situasjon»
Basert på plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019. Prosjektet forventes til behandling i kontrollutvalget våren 2017.

Kontrollutvalget har i 2016 behandlet oppfølging av tidligere forvaltningsrevisjonsrapporter:

1. **«Kommunal praktisering av innkreving av gebyr for byggesak og planbehandling i Sunndal kommune».**

Kommunestyret i Sunndal behandlet rapporten i møte 02.09.2015, sak PS 71/2015. Der sluttet de seg til revisjonens anbefalinger i 9 punkt. Kommunestyret ba om at revisjonen fulgte opp anbefalingene ved å gi kontrollutvalget en skriftlig tilbakemelding innen en periode på 12 mnd. Kontrollutvalget behandlet oppfølgingen i møte 01.06.2016, sak PS 23/16 basert på en rapport fra revisjonen til kontrollutvalget datert 23.05.2016. I tillegg var det en muntlig redegjørelse i møtet fra plansjefen. Kontrollutvalget tar oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjektet **«kommunal praktisering av innkreving av gebyr for byggesak og planbehandling i Sunndal kommune»**, og revisjonens vurdering av kommunens oppfølging til orientering og anser saken som avsluttet.

4.4 Selskapskontroll

Kontrollutvalgets oppgaver ved selskapskontroll følger av kommuneloven § 80 og forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner kap. 6, §§14-15.

Det er utarbeidet **Plan for selskapskontroll 2012 – 2015** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 07.02.2012, sak 07/12 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 21.03.2012 i K sak 27/2012.

Det er utarbeidet **Plan for selskapskontroll 2016 – 2019** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 22.09.2016, sak 30/16 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 05.10.2016 i K sak 65/16.

Gjennomføring av eierskapskontroll forutsetter at kommunen har utarbeidet eierskapsmelding (retningslinjer for forvaltning av kommunens interesser i selskap samt eierstrategier for hvert enkelt selskap). Kommunestyret vedtok Eierskapsmelding for Sunndal kommune – hoveddel i møte 20.06.2012 i k-sak 54/12. Behandling av selskapsdelen og presisering av hoveddel ble vedtatt av kommunestyret 08.05.2013 i sak 24/13. Revisjon av eierskapsmeldingen var oppe som sak i kommunestyret 14.11.2016, sak 71/2016, men ble utsatt.

Det er ikke bestilt eller gjennomført selskapskontroller i 2016.

Etter kommuneloven § 80 skal kontrollutvalget og kommunen sin revisor varsles om generalforsamlingen og har rett til å være tilstede på denne, samt møter i representantskap og tilsvarende organ.

Kontrollutvalget har heller ikke i 2016 blitt varslet om avholdte representantskapsmøter i interkommunale selskap (IKS) eller generalforsamlinger i kommunalt heleide aksjeselskap (AS).

Kontrollutvalget har mottatt protokoll fra avholdte styremøter og representantskapsmøter, samt innkalling til representantskapsmøter i Nordmøre Interkommunale Renovasjonsselskap (NIR) i 2016.

4.5 Særlige oppgaver for kontrollutvalget

Kontrollutvalgets særlige oppgaver følger av forskriftens kap7, §§16-17

Valg av revisjonsordning og valg av revisor

På bakgrunn av kontrollutvalgets anbefaling vedtok kommunestyret i Sunndal den 13.05.2015 i sak 45/15 enstemmig å inngå som deltaker i Møre og Romsdal Revisjon IKS og at selskapet blir valgt som revisor for kommunen fra 1.7.2015. På grunn av forsinkelser og manglende vedtak er ikke selskapet formelt stiftet ved møte i representantskapet før 14.11.2016. Det arbeides med å ansette daglig leder. Det er forutsetningen at selskapet er i drift fra 1.2.2017. Inntil da blir kommunene betjent av de eksisterende kommunerevisjonene.

Budsjettbehandling

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen.

4.6 Oppfølging av politiske vedtak

Kontrollutvalget har i 2016 fått fremlagt status for politiske vedtak som rapporteres sammen med kommunens tertialrapporter.

4.7 Oppfølging av kontrollutvalgets saker

Saker fra kontrollutvalget som ikke er endelig avsluttet pr 31.12.2016 er følgende:

Sak nr / dato	Sakstittel	Vedtak	Merknad
KU sak 26/15 17.06.2015 K sak 70/2015 02.09.2015 KU sak 27/16 22.09.2016 K sak 63/16 05.10.2016 K sak 97/16 14.12.2016	Bygging av ny ambulansestasjon på Sunndalsøra – Utbetaling av tilskudd	Kontrollutvalgets inntilling til kommunestyret 05.10.2016: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunestyret er meget lite tilfreds med håndteringen av den kommunale økonomiske prosessen vedrørende bygging av ny ambulansestasjon. Det påpekes overfor rådmannen at denne saken må benyttes som lærdom for videre arbeid med kommunens kvalitetssystemer. 2. Kommunestyret bestiller en juridisk vurdering av følgende forhold:<ol style="list-style-type: none"> 2.1. Helse & Sosialbygg Sunndal AS sin plikt til å dokumentere merutgifter ved samlokalisering med Distriktsmedisinsk senter i Mongstugata, jf. vedtak i sak PS 03/2013, pkt. 3 i Økonomi og planutvalget den 22.01.2013, vedtak i sak PS 70/2015, pkt. 3 i kommunestyret den 02.09.2015 og vedtak i sak PS 14/16, pkt. 4 i kontrollutvalget den 15.04.2016. 2.2. Helse & Sosialbygg Sunndal AS sin plikt til å tilbakebetale hele eller deler av utbetalt beløp på 1 mill. kr som følge av pkt. 1 ovenfor. 2.3. Kommunens grunnlag for fakturering av asfaltering til Helse & Sosialbygg Sunndal AS på bakgrunn av vedtak i sak PS 70/2015, pkt. 4 i kommunestyret den 02.09.2015.	Kontrollutvalget avventer utfallet av kommunestyret sitt vedtak i sak 97/16 den 14.12.2016. Kontrollutvalget vil følge opp kommunestyrets vedtak om rådmannens plikt til å rapportere status innen 31.3.2017 om rutinene for håndtering av tilskuddsutbetalinger og behovet for en mer detaljert rutine for kostnadshåndtering av selvkostområdet.
KU sak 16/15 20.04.2015 KU sak 38/16 31.10.2016	Feil i fakturering til Sunndal kommune	Kontrollutvalgets vedtak 31.10.2016: Kontrollutvalget tar brevet fra Møre og Romsdal Revisjon IKS, datert 17.10.2016 til orientering. Kontrollutvalget forventer at det blir fremlagt en dokumentasjon av kontrollhandlinger fra revisjonen til kontrollutvalgets første møte i 2017.	Til behandling i kontrollutvalget sitt møte 31.1.2017.

KU sak 40/16 31.10.2016	Bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrollutvalget bestiller følgende forvaltningsrevisjonsprosjekt: «Bosetting og integrering av flyktninger med særlig vekt på barn og unge sin situasjon» 2. <ul style="list-style-type: none"> - Samordning av tjenester og tiltak - Kvalifisering og integrering - Økonomiforvaltning og ressursbruk 3. Undersøkelsen skal bygge på aktuelle problemstillinger som er skissert i saksframstillingen. 4. Prosjektet bestilles utført hos Møre og Romsdal Revisjon IKS. 5. Prosjektplan utarbeides og legges fram for kontrollutvalget. 	Prosjektplan behandles i kontrollutvalget sitt møte 31.1.2017 og rapport behandles i kontrollutvalget sitt siste møte våren 2017 eller første møte høsten 2017.
--	--	---	---

4.8 Spesielle undersøkelsesoppgaver

Kontrollutvalget hadde i 2015 følgende sak som refererte seg til uregelmessigheter og/eller misligheter:

Feil i fakturering i Sunndal kommune, U.off. ihht. Off.l. § 13, forv.l. § 13,2

Kontrollutvalget ber Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal om å foreta en undersøkelse av kommunens internkontroll knyttet til rutiner for mottakskontroll og fakturabehandling.

Denne saken er ennå ikke avsluttet jf. sak PS 38/16 den 31.10.2016. En forventer en avklaring i kontrollutvalgets møte 31.1.2017.

Kontrollutvalget hadde i 2016 følgende sak som refererte seg til utbetaling av beløp fra Sunndal kommune på feil premisser:

Bygging av ny ambulansestasjon på Sunndalsøra – utbetaling av tilskudd

Saken ble fra kontrollutvalget lagt fram for kommunestyret i sak 63/16 den 5.10.2016 med innstilling der en er meget lite tilfreds med håndteringen av den kommunale økonomiske prosessen vedrørende bygging av ny ambulansestasjon. Det påpekes overfor rådmannen at denne saken må benyttes som lærdom for videre arbeid med kommunens kvalitetssystemer. Kontrollutvalget innstilte på at kommunestyret bestiller en juridisk vurdering av ulike forhold i saken. Kommunestyret vedtok å ikke bestille en juridisk vurdering av saken, men ba rådmannen om å kvalitetssikre rutinene for håndtering av tilskuddsutbetalinger, og legge fram resultatet av dette arbeidet senest 31.03.2017. Videre vurdere behovet for en mer detaljert rutine for kostnadshåndtering i selvkostområdet, og rapportere status senest 31.03.2017.

Kontrollutvalget ønsker å følge opp dette vedtaket.

Kommunestyret i Sunndal behandlet i sak 97/16 den 14.12.16 krav om lovlighetskontroll av kommunestyrets vedtak i sak 63/16 - ny ambulansestasjon på Sunndalsøra. Der vedtok kommunestyret følgende oversendingsframlegg:
«Vi ber administrasjonen vurdere de nye opplysningene siden saken ble behandlet i sak 63/16 og komme tilbake med vurderingene i økonomi- og planutvalget så snart som mulig.»

Kontrollutvalget ønsker å følge opp også dette vedtaket.

4.9 Virksomhetsbesøk

For å bli kjent med den kommunale forvaltningen og for at ansatte i kommunen skal bli bedre kjent med kontrollutvalget, kan kontrollutvalget gjennomføre besøk i en kommunal virksomhet. Gjennomføring av virksomhetsbesøk gir kontrollutvalget et godt innblikk i den kommunale forvaltningen og gir virksomheten mulighet til å bli kjent med kontrollutvalget.

Kontrollutvalget hadde et virksomhetsbesøk i Holten barnehage den 18.2.2016 i forkant av kontrollutvalgets sitt møte. Kontrollutvalget fikk et godt utbytte av besøket og satt igjen med et positivt inntrykk.

Kontrollutvalget besluttet i møte 31.10.2016 å gjennomføre et virksomhetsbesøk hos Øran aktivitetshus i forkant av kontrollutvalgets møte 31.1.2017.

4.10 Sentrale kommunale styringsverktøy

En av kontrollutvalgets oppgaver er å undersøke om kommunen har etablert en betryggende og hensiktsmessig internkontroll.

Rådmannen har et ansvar for å etablere og følge opp at kommunen har et tilfredsstillende internkontrollsystem; dvs. systemer og rutiner for å sikre tilstrekkelig styring, måloppnåelse og regeletterlevelse. Alle vesentlige rutiner bør være skriftlig dokumentert med hensyn til hvordan de fungerer, og hvilken intern kontroll som ligger inne i systemene.

Kommunen har følgende sentrale styringsverktøy:

- ❖ **Økonomireglement for Sunndal kommune** (vedtatt 31.08.2005 i K sak 43/05, rullert 08.09.2011 i K sak 49/11, revidert 10.2.2016, sak 6/16)
- ❖ **Delegerings- og myndighetsreglement for Sunndal kommune** (vedtatt 19.04.2006 i K sak 20/06, revidert 20.06.2012 i K sak 53/12)
- ❖ **Finansreglement for Sunndal kommune** (vedtatt 08.09.2010 i K sak 50/10, revidert 19.11.2014 i K sak 68/14)
- ❖ **Reglement for investeringsprosjekter** (vedtatt 22.06.2011 i K sak 36/11)
- ❖ **Vedtekter for Sunndal kommunes næringsfond** (revidert 18.10.2011 i ØP sak 82/11)
- ❖ **Innkjøpsreglement for Sunndal kommune – revidering** (vedtatt 02.09.2015 i K sak 67/15)

Reglementene dekker bl.a. områdene budsjettdelegasjon, attestasjon og anvisning, rapporteringsrutiner og delegert beslutningsmyndighet. Finansreglementet regulerer plassering av ledig likviditet, langsiktige finansielle aktiva og forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler. Innkjøpsreglementet omfatter regelverk på området, innkjøp og etikk, rammeavtaler etc.

4.11. Tilsyn fra andre

I tillegg til kontrollutvalget, utfører eksterne forvaltningsorgan tilsyn med kommunen. Disse tilsyn kan avdekke avvik eller svakheter i den kommunale organisering og utøving av tjenesteproduksjonen. En ser det formålstjenlig at kontrollutvalget blir orientert om slikt tilsyn for å kunne løpende følge opp at den samlede tjenesteproduksjonen i kommunen kvalitetssikres og forbedres.

Kontrollutvalget har i 2016 fått seg forelagt tilsynsrapporter:

- Helsetilsynet, Fylkesmannen i Møre og Romsdal:
Rapport frå tilsyn med sosiale tenester i Arbeids- og velferdsforvaltninga i Sunndal kommune med fokus på Kvalifiseringsprogrammet 2015
(Rapport 13.12.2015, behandlet i kontrollutvalget 18.02.2016, sak OS 07/16)
- Helsetilsynet, Fylkesmannen i Møre og Romsdal:
Rapport frå tilsyn IK barnevernstjeneste for Nesset, Sunndal og Tingvoll: Barn og unge sin medverknad i barnevernsaker 2016
(Rapport 20.07.2016, behandlet i kontrollutvalget 22.09.2016, sak OS 21/16)
- Helsetilsynet, Fylkesmannen i Møre og Romsdal:
Rapport frå tilsyn med kommunale helse- og omsorgstenester til personar med utviklingshemming i Sunndal kommune 2016
(Rapport 14.10.2016, behandlet i kontrollutvalget 31.10.2016, sak OS 30/16)

5. SAMMENDRAG

Kontrollutvalget legger vekt på å være en nyttig medspiller i å forbedre kommunens eksterne tjenesteproduksjon og myndighetsutøvelse så vel som de interne forvaltningsfunksjoner, ved å legge opp til en konstruktiv tilnærming ut fra hva som er realistisk å oppnå. Kommunen er avhengig av tillit til disse prosessene hos brukerne, og en aktiv og troverdig tilsyns- og kontrollfunksjon kan medvirke til å bygge opp om denne tilliten.

Kontrollutvalget har i 2016 fortsatt fokus på å styrke kontrollutvalgets stilling i den kommunale forvaltning og overfor innbyggerne i kommunen.

Utvalgets arbeid krever at medlemmene er aktive og setter seg inn i til dels kompliserte saker som kan gjelde hele virksomhetsområdet til kommunen. Skolering av utvalgsmedlemmene vil fortsatt ha prioritet i tiden fremover.

Som kommunestyrets hjelpeorgan i tilsyns- og kontrollspørsmål er kontrollutvalgets virke avhengig av å ha legitimitet i kommunestyret, bl.a. for å få gjennomslagskraft for forbedringsforslag og anbefalinger og dermed kunne bistå i arbeidet for at kommunestyrets målsetninger blir realisert.

Sunndalsøra, 31. januar 2017

Kontrollutvalget i Sunndal kommune

Trond M. Hansen Riise
leder

Odd Helge Gravem
nestleder

Edel Magnhild Hoem

Liv Berit Gikling

Erling Rød

